

УТОЧНЕННЯ СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ПРИБУТОК БАНКУ»

Куксенкова Ю. О.

Науковий керівник: Лисянська О. О.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

Основним показником, який узагальнює результати діяльності банків і свідчить про ефективність його діяльності є прибуток. Оскільки одна з основних цілей комерційного банку – це одержання прибутку, що є джерелом виплати дивідендів акціонерам (пайовикам), створення фондів банку, базою підвищення добробуту робітників банку, то дане питання набуває особливої актуальності.

Метою роботи є уточнення сутності та економічного змісту «прибутку банку» з урахуванням особливостей діяльності банку.

Протягом століть економістами досліджувалась сутність поняття «прибуток» і виділились концепції прибутку Т. Мена, У. Петі, А. Сміта, Д. Рікардо, Й. Шумпетера, К. Маркса й інших класиків економічної теорії. Проте, незважаючи на це, вивчення змісту «прибуток банку» залишається недостатньо розкритим. Оскільки концепція прибутку як економічної категорії зазнавала значних змін, тому існують різні точки зору щодо сутності даного поняття.

Прибуток науковці розглядають з інституційного, функціонального та компенсаторного підходу.

Окремі положення можна використовувати з метою визначення сутності економічної категорії «прибуток банку».

Прибуток банку трактують як:

- частину додаткової вартості продукту, що залишається після покриття витрат;
- як частину доходів, отриманих у процесі діяльності, яка зменшена на витрати, що пов'язані з виконанням даної діяльності;

— як показник діяльності банку, що формується внаслідок здійснення розрахункових, кредитних, і грошових операцій;

— як якісний показник, що відображає зміни обсягів банківської діяльності, рівня використання ресурсів та поєднує в собі всі аспекти діяльності банку.

На нашу думку, найбільш точним є визначення прибутку банку, як економічної категорії наводить О. А. Криклій, а саме: прибуток – це виражений у грошовій формі дохід власника на вкладений капітал, плата за працю, за ризик ведення підприємницької діяльності, який є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності [3, с.9].

Отже, опрацювання наукових джерел щодо визначення «прибутку банку» як економічної категорії дозволяють сформулювати визначення з урахуванням особливостей функціонування банку: прибуток банку – економічна категорія, що відображає відносини між банком та суб'єктами господарювання та фізичними особами і відображає кінцевий фінансовий результат його діяльності, який створює необхідні умови для ефективної діяльності та подальшого розвитку.

Список використаних джерел

1. Єпіфанов, А. О. Операції комерційних банків [Текст] : навч. посіб. / А. О. Єпіфанов, Н. Г. Маслак, І. В. Сало. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 523 с. – ISBN 978-966-680-313-2.
2. Стельмах В. С. Енциклопедія банківської справи України [Текст] : енциклопедія / В. С. Стельмах. – К. : Молодь, Ін.ре, 2001. – 680 с.
3. Криклій, О. А. Управління прибутком банку: монографія [Текст] / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 136 с. – ISBN 978-966-8958-22-9.

Куксенкова, Ю.О. Уточнення сутності економічної категорії «прибуток банку» [Текст] / Ю.О. Куксенкова // Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів (18-20 квітня 2012 р.). – Черкаси : ЧІБС УБС НБУ, 2012. – С. 43-44.